

UDHËZIM I PËRBASHKËT

Nr. 1, datë 12.1.2026

PËR MIRATIMIN E PROGRAMEVE TË DEDIKUARA PËR MBROJTJEN E LOJTARIT

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102, të Kushtetutës; të pikës 5, të nenit 7, të ligjit nr. 155/2015, “Për lojërat e fatit në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar; dhe të vendimit të Komisionit të Licencimit nr. 233, datë 2.10.2024, “Për hartimin e programeve të dedikuara për mbrojtjen e lojtarit”,

UDHËZOJMË:

Neni 1

Qëllimi

Ky udhëzim ka për qëllim miratimin e programeve të dedikuara për mbrojtjen e lojtarit, duke synuar parandalimin e varësisë nga lojërat e fatit, mbrojtjen e lojtarit, ofrimin e shërbimeve të këshillimit dhe riintegritimit, rritjen e ndërgjegjësimit publik dhe sigurimin e një qasje të përgjegjshme nga operatorët e licencuar të lojërave të fatit.

Neni 2

Objektivat

Ky udhëzim përcakton:

- a) krijimin e një rubrike *online* pranë Autoritetit të Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit (në vijim “AMLF”), me qëllim ofrimin e ndihmës, mbështetjes ndaj lojtarëve të prekur nga varësia e lojërave të fatit;
- b) realizimin e spoteve ndërgjegjëse;
- c) vendosjen në dispozicion të një linje telefonike dhe këshillimit *online*;
- ç) zhvillimin e programeve të riintegritimit;
- d) trajnimin e stafit dhe monitorimin e vazhdueshëm të masave.

Neni 3

Programi 1: Informimi, parandalimi dhe sensibilizimi

Programi 1: Informimi, parandalimi dhe sensibilizimi përfshin:

1. Krijimin e një rubrike *online* në faqen zyrtare të AMLF-së, me qëllim ofrimin e ndihmës, mbështetjes dhe këshillimit të çdo lojtari që është i varur nga lojërat e fatit, ku të jepet informacion i qartë lidhur me:

- a) paralajmërimin për rrezikun dhe varësinë që krijohet nga përdorimi i lojërave të fatit;
- b) udhëzime për mundësinë e vetëpërrjashtimit, sipas përcaktimeve të ligjit nr. 155/2015, “Për lojërat e fatit në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar;
- c) shenjat e varësisë, shkaqet dhe pasojat që vijnë nga përdorimi i këtyre lojërave të fatit;
- ç) informacion për linjat e ndihmës, këshillimit dhe shërbimet që ofrohen si nga ana e AMLF-së, ashtu edhe nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale (në vijim “MSHMS”);

d) veprimet që duhen ndërmarrë në momentin e konstatimit të sjelljes së varësisë, si nga vetë lojtari, ashtu edhe familjarët e tij;

dh) elemente edukative që nxisin sjellje të përgjegjshme dhe të kontrolluar.

2. Publikimi i spoteve ndërgjegjësuere në faqen zyrtare të AMLF-së dhe të MSHMS-së të organizatorëve të licencuar të lojërave të fatit, në median e shkruar, audiovizive, elektronike, si dhe rrjetet sociale. Këto spote të përmbajnë informacion ndërgjegjësuere mbi varësinë e lojërave të fatit, shkaqet dhe pasojat e përdorimit të tyre. Me qëllim unifikimin e përcjelljes së mesazheve në mënyrë të koordinuar, AMLF-ja dhe MSHMS-ja miratojnë paraprakisht përpara publikimit, këto spote ndërgjegjësuere.

3. Programe edukuese/sensibilizuese me të rinjtë dhe shtresat vulnerabël të shoqërisë, duke pasur parasysh rrezikun e varësisë së këtyre individëve nga lojërat e fatit. Këto programe u adresohen kryesisht të rinjve, si dhe shtresave në nevojë, që kanë kryesisht probleme ekonomike apo familjare dhe priren drejt përdorimit të lojërave të fatit, ku t’ju shpjegohet në mënyrë të qartë varësia që krijohet nga këto lojëra, si dhe pasojat që vijnë prej tyre.

4. Programe edukuese/sensibilizuese, duke dhënë informacion për shoqërinë mbi shenjat, shkaqet, pasojat e varësisë dhe format e ndihmës. Ky informacion mund të jepet nëpërmjet medias audiovizive, të shkruar, elektronike, takimeve të ndryshme që zhvillohen me shoqërinë, përfshirë këtu edhe takimet *online*, apo edhe nëpërmjet shpërndarjes së broshurave, si dhe banerave të ndryshëm.

5. Programi i vetëpërgjashtimit të lojtarit, ku nga ana e AMLF-së dhe organizatorëve të lojërave të fatit, duhet t’u shpjegohet të gjithë lojtarëve mundësia e vetëpërgjashtimit, duke iu referuar përcaktimeve të nenit 6, të ligjit nr. 155/2015, “Për lojërat e fatit në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

Neni 4

Programi 2: Trajtimi dhe këshillimi

1. Programi 2: Trajtimi dhe këshillimi synon të ofrojë këshillimin dhe mbështetjen për çdo lojtar që është i prekur nga varësia e lojërave të fatit. Ky program ofrohet edhe për familjarët dhe të afërmit e personave me varësi, duke i këshilluar për mënyrë se si mund t’ju ofrojnë ndihmë këtyre personave, me qëllim parandalimin e kësaj varësie.

2. Ky program përfshin:

2.1 Këshillimin me telefon, ku në faqen zyrtare të AMLF-së të publikohet numri i telefonit që vihet në dispozicion të çdo lojtari apo të afërmi të tij. Këshillimi me telefon synon të ofrojë ndihmën, apo këshillimin e duhur, që i nevojitet çdo lojtari, apo të afërmi të tij, për të parandaluar varësinë nga lojërat e fatit, apo minimizimin e pasojave të ardhura tashmë nga përdorimi i lojërave të fatit. Nuk është e detyrueshme që lojtari të identifikohet, me qëllim për të mos u kufizuar nga kjo e drejtë, por edhe në rast se identifikohet ruhet privatësia dhe konfidencialiteti në përputhje me legjislacionin në fuqi.

2.2 Në dispozicion për të komunikuar me këta lojtarë do të jetë një punonjës i trajnuar i AMLF-së, për t’u dhënë ndihmën e nevojshme këtyre personave. Në varësi të problematikave që shfaq lojtari, apo i afërmi i tij, punonjësi i AMLF-së, në bashkëpunim me MSHMS-në, apo institucione/organizata të tjera mund t’u ofrojë këtyre lojtarëve ndihmë të vazhduar dhe më të specializuar nga një psikolog apo punonjës social. Në këtë rast, është e detyrueshme sjellja e kujdesshme dhe bashkëpunuese që duhet të tregohet ndaj lojtarit dhe dokumentimi i rastit përkatës.

2.3 Këshillimi *online* është mundësia që i jepet çdo lojtari apo të afërmi të tij, që nëpërmjet *chat-it online* të ngritur në faqen zyrtare të AMLF-së, t'i ofrohet mundësia për këshillim, apo ndihmë, me qëllim parandalimin e varësisë nga lojërat e fatit. Nuk është e detyrueshme që lojtari të identifikohet, me qëllim për të mos u kufizuar nga kjo e drejtë, por edhe në rast se identifikohet ruhet privatësia dhe konfidencialiteti, në përputhje me legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale. Këshillimi nënkupton sipas rastit ndihmë dhe mbështetje, lidhur me:

- a) paralajmërime të qarta për rrezikun e varësisë;
- b) udhëzime për vetëpërkrahimin;
- c) informacion për linjat e ndihmës dhe shërbimet që ofrohen edhe nga MSHMS-ja;
- ç) trajtim me psikolog dhe punonjës social;
- d) elemente edukative që nxisin sjellje të përgjegjshme dhe të kontrolluar.

Neni 5

Programi 3: Riintegrimi

Programi 3: Riintegrimi është mundësia që u ofrohet lojtarëve, me qëllim shkëputjen nga varësia e lojërave të fatit, nëpërmjet pjesëmarrjes në programe të ndryshme sociale, profesionale, kulturore, sportive, artistike. Këto programe, të cilat synojnë riintegrimin në shoqëri të lojtarëve të prekur nga varësia e lojërave të fatit, mund të ofrohen nga institucionet përgjegjëse shtetërore të pushtetit qendror dhe vendor, organizata jofitimprurëse OJF, si dhe organizata të ndryshme ndërkombëtare.

Neni 6

Programi 4: Trajnime të stafëve të subjekteve të licencuara

Programi 4: Trajnimi i stafit të subjekteve të licencuara përfshin pjesëmarrjen në trajnime të ndryshme të subjekteve të licencuar të lojërave të fatit dhe stafit të tyre, dokumentimin e këtyre trajnimeve, me qëllim njohjen mbi shenjat e varësisë, pasojat që vijnë nga lojërat e fatit, si dhe informacionin e nevojshëm për linjat e ndihmës, këshillimit dhe shërbimet që koordinohen, apo administrohen si nga ana e AMLF-së, organizatave dhe, po ashtu, edhe nga MSHMS-ja.

Neni 7

Procedura që zbatohet për mbështetje/ndihmë

1. Të drejtën për të kërkuar ndihmë/mbështetje/këshillim, me qëllim parandalimin e varësisë nga lojërat e fatit, e ka:

- a) vetë lojtari, në mënyrë vullnetare;
- b) anëtarët e familjes, të afërmit ose kujdestari ligjor;
- c) operatorët e lojërave të fatit, të cilët mund paraqesin, gjithashtu, kërkesë për kryerjen e trajnimeve të ndryshme për stafin e tyre;
- ç) institucionet arsimore, sociale, ose çdo strukturë tjetër publike, që gjatë ushtrimit të funksioneve identifikojnë shenja të varësisë dhe kërkojnë marrjen e masave sensibilizuese për parandalimin e kësaj varësie;
- d) çdo person tjetër që kërkon mbështetje për një lojtar, kur disponon informacion për krijimin ose përshkallëzimin e kësaj varësie ndaj tij.

2. Me paraqitjen e kërkesës për ndihmë/mbështetje/këshillim, sipas formave të komunikimit të përmendura si më sipër, AMLF-ja kryen veprimet, si më poshtë:

- a) regjistrimin e rastit;
- b) verifikimin e rastit, nëse ky individ vuan nga varësia e lojërave të fatit;
- c) ofrimin e ndihmës, mbështetjes përmes një nga programet e referuara në këtë udhëzim;
- ç) në rast se individ ka nevojë/kërkon mbështetje të specializuar nga një psikolog, punonjës social, ia përcjell zyrtarisht rastin MSHMS-së, për trajtim të mëtejshëm.

3. MSHMS-ja nëpërmjet koordinatorit, me marrjen e kërkesës nga AMLF-ja kryen veprimet si vijon:

- a) regjistrimin e rastit;
- b) përcjelljen te struktura/personi i specializuar për vlerësimin psikologjik, për identifikimin e nivelit të varësisë, gjendjes emocionale, sjelljes dhe faktorëve të riskut;
- c) përcjelljen te struktura/personi i specializuar për vlerësim mjekësor, nëse është e nevojshme, veçanërisht në rastet me shenja të ankthit, depresionit, çrregullimeve të ndryshme të shëndetit mendor;
- ç) përcjelljen te struktura/personi i specializuar për vlerësimin social, për ndikimin e varësisë në familje, punësim, në marrëdhëniet sociale.

4. Bazuar në vlerësimet e kryera si më sipër, MSHMS-ja vendos:

- a) ofrimin e një nga programeve të mësipërme;
 - b) referimin e detyrueshëm për trajtim të specializuar nga një psikolog apo punonjës social.
5. Në çdo rast, strukturat përgjegjëse në varësi të MSHMS-së marrim të gjitha masat për sa kanë në fushë përgjegjësie, apo koordinimin me struktura të tjera shtetërore ose organizata private, me qëllim dhënien e plotë të ndihmës së nevojshme për përmirësimin dhe rehabilitimin e shpejtë dhe të vazhdueshëm të lojtarit. Masat e ndërmarra nga MSHMS-ja i raportohen edhe AMLF-së.

Neni 8

Roli dhe detyrat e organizatorëve të lojërave të fatit

1. Organizatorët e lojërave të fatit janë të detyruar të vendosin në mënyrë dalluese në ambientet ku luhen lojëra fati, si dhe në *websites*-et e tyre zyrtare, sipas formatit dhe përmbajtjes së miratuar nga Komisioni i Licencave, informacion në lidhje me masat mbrojtëse për lojtarët, mesazhe në lidhje me luajtjen e lojërave të fatit nga lojtarët në mënyrë të përgjegjshme, rreziqet e mundshme të lojërave të fatit, shanset reale për të fituar, si dhe informacionin e nevojshëm për strukturat që ofrojnë ndihmë, në lidhje me trajtimin apo këshillimin për lojtarët, apo familjarët e tyre për varësinë dhe problemet që shkaktojnë lojërat e fatit.

2. Operatorët janë të detyruar të sigurojnë publikimin e këtyre programeve apo masave parandaluese si vijon:

- a) në mjediset fizike ku luhen lojërat e fatit (sallat e lojërave, sportelet e operatorit dhe çdo mjedis tjetër ku luhen lojëra fati);
- b) në mënyrë elektronike/*online*, përfshirë platformat e tyre, faqet e internetit dhe rrjetet sociale;
- c) në media të tjera.

3. Materialet informuese nuk duhet të përmbajnë element, që:

- a) nxisin pjesëmarrjen në lojë;
- b) keqinformojnë lidhur me rrezikun e varësisë;
- c) krijojnë perceptim të gabuar mbi probabilitetin e fitimit.

4. Organizatorët e lojërave të fatit hartojnë dhe zbatojnë programe të dedikuara për mbrojtjen e lojtarëve, programe këto të financuara nga buxheti i tyre, si dhe raportojnë mbi periodha 6-mujore pranë AMLF-së, lidhur me zbatimin e tyre, ku raportimi do të përfshijë edhe kërkesat e ardhura për ndihmë/këshillim nga lojtarët apo të afërmit e tyre, si dhe masat, ndihma e ofruar nga ana e tyre.

Neni 9

Roli dhe detyrat e institucioneve të kujdesit shëndetësor

1. Institucionet e kujdesit shëndetësor kanë përgjegjësinë të forcojnë aftësitë identifikuese, diagnostikuese dhe trajtuese të stafëve përkatëse, si dhe të reduktimit të stigmës, duke trajtuar varësinë nga lojërat e fatit, si një çështje shëndetësore, në përputhje me të drejtat e njeriut, nëpërmjet:

a) Hartimit të protokolleve shëndetësore dhe psikosociale të dedikuara për trajtimin e varësisë nga lojërat e fatit, të shoqëruar me instrumentet e nevojshme të vlerësimit;

b) Zhvillimit të kapaciteteve të ofruesve të shërbimeve të kujdesit shëndetësor (për mjekët, infermierët dhe stafet psikosociale) për njohjen e shenjave të hershme të varësisë, faktorëve të riskut, teknikat e komunikimit empatik, rrugët e referimit dhe trajtimin, në zbatim të protokolleve të përditësuara;

c) Bashkëpunimit me shërbimet sociale rehabilituese në komunitet me fokus individin me varësi nga lojërat e fatit, si dhe familjen e tij;

ç) Realizojnë studime periodike mbi përhapjen, faktorët e rrezikut dhe pasojat e varësisë nga lojërat e fatit, me mbështetjen dhe bashkëpunimin e institucioneve të tjera, si ato arsimore, sociale dhe organet e zbatimit të ligjit, me qëllim sigurimin e një baze të plotë të dhënash për hartimin e ndërhyrjeve efektive në këtë fushë.

2. Institucionet e kujdesit shëndetësor raportojnë çdo 6-muaj mbi masat e marra dhe rezultatet e arritura pranë MSHMS-së dhe AMLF-së.

Neni 10

Roli dhe detyrat e Autoritetit të Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit

1. AMLF-ja cakton koordinatoren për ndjekjen dhe zbatimin e këtij udhëzimi dhe koordinimin dhe mbajtjen e komunikimit ndërinstitucional, me qëllim sigurimin e ndihmës përmes strukturave përkatëse dhe adresimin e rasteve pranë MSHMS-së për mbrojtjen e lojtarëve.

2. AMLF-ja, në çdo rast mban një regjistër, ku dokumentohen të gjitha kërkesat e ardhura për ndihmë, si nga lojtari apo të afërmit e tij, si dhe ndihma/këshillimi ofruar.

3. AMLF-ja ka detyrimin për të marrë pjesë në trajnime të ndryshme që ofrohen nga institucione të ndryshme, me qëllim ofrimin e ndihmës/këshillimit të duhur për të parandaluar këtë varësi.

4. AMLF-ja ofron ose koordinon me të tretët trajnime të ndryshme për subjektet e licencuara të lojërave të fatit, ose lojtarët që kërkojnë të informohen rreth kësaj varësie që shkaktohet nga përdorimi i lojërave të fatit.

5. Në çdo rast AMLF-ja, bashkëpunon me MSHMS-në, si dhe institucionet e ndryshme shtetërore dhe organizatat e ndryshme ndërkombëtare apo jofitimprurëse (OJF).

Neni 11

Roli dhe detyrat e Ministrisë së Financave

Ministria e Financave inicion, sipas rastit, çdo ndryshim të këtij udhëzimi për shtimin, përditësimin, apo plotësimin me programeve të reja të dedikuara për mbrojtjen e lojtarit, të miratuara paraprakisht nga Komisioni i Licencimit, me qëllim bashkëpunimin dhe ndërveprimin ndërinstitucional, organizatave, lojtarëve dhe organizatorëve të lojërave të fatit për sigurimin e një mbrojtje sa më të lartë për lojtarët që kanë varësi nga lojërat e fatit.

Neni 12

Roli dhe detyrat e Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale

1. MSHMS-ja cakton një koordinator si person përgjegjës që koordinon veprimet dhe masat me institucionet dhe organizatat për zbatimin e programeve të dedikuara të mbrojtjes së lojtarëve.

2. MSHMS-ja, në bashkëpunim me institucionet e tjera përgjegjëse organizon çdo vit “Javën Kombëtare të Ndërgjegjësimit për Varësinë nga Lojërat e Fatit”, me aktivitete në institucionet shëndetësore, shërbimet sociale, shkolla, media dhe platforma sociale, me synim informimin dhe edukimin e publikut mbi rreziqet e varësisë.

3. MSHMS-ja ka të drejtën të paraqesë kërkesë për mbështetje me projekte nga Këshilli i Mbështetjes së Projekteve, për të përfituar programe me fokus mbështetjen sociale të lojtarit dhe rehabilitimin, riintegrimin e tij në shoqëri, në përputhje me kriteret dhe procedurat e legjislacionit në fuqi për lojërat e fatit.

4. Të gjitha institucionet përgjegjëse për mbrojtjen sociale në varësi të MSHMS-së, kanë për detyrë që në kuadër të funksionimit të tyre të zbatojnë ndërhyrje ndërgjegjësuere dhe sensibilizuese për parandalimin e varësisë nga lojërat e fatit dhe të promovojnë kërkimin e ndihmës për të trajtuar këtë varësi.

5. MSHMS-ja, nëpërmjet koordinorit, mban komunikimin institucional me strukturat përgjegjëse të bashkive për adresimin, shkëmbimin e informacionit për gjendjen e lojtarit dhe zbatimin e programeve të dedikuara, në zbatim të këtij udhëzimi.

6. MSHMS-ja, bazuar në raportimin e kryer nga institucionet përgjegjëse, përgatit raportin kombëtar vjetor për parandalimin e varësisë së lojërave të fatit. Raportet përfshijnë të dhëna statistikore, numrin e rasteve të identifikuara, aktivitetet ndërgjegjësuere dhe masat rehabilituese të ndërmarra.

Neni 13

Dispozita të fundit

Ngarkohen për zbatimin e këtij udhëzimi ministria përgjegjëse për shëndetësinë dhe mirëqenien sociale, ministria përgjegjëse për financat, Autoriteti i Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit, operatorët e licencuar të lojërave të fatit, institucionet e kujdesit shëndetësor, lojtarët që janë të prekur nga varësia e lojërave të fatit, bashkitë dhe strukturat pranë tyre, brenda kompetencave të tyre administrative, si dhe organizatat apo subjektet e tjera që synojnë sensibilizimin dhe mbështetjen e lojtarëve për të parandaluar varësinë nga lojërat e fatit.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I FINANCEVE
Petrit Malaj

MINISTRI I SHËNDETËSISË DHE MIRËQENIES SOCIALE
Evis Sala